

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 5 lipca 2023 r.

Znak: ZPS-3.431.6.4.2023.DW

**Pan
Adam Ciemniak
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
„Dom Kombatanta”
im. gen. Mieczysława Boruty-Spiechowicza
w Szczecinie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901) oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285) zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przeprowadził w dniach 26-28 kwietnia 2023 r. kontrolę problemową w Domu Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta” im. gen. Mieczysława Boruty-Spiechowicza w Szczecinie, przeznaczonym dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych.

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące realizacji na rzecz mieszkańców usług opiekuńczych określonych w ustawie o pomocy społecznej oraz w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734), w okresie od 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia kontroli.

Wyniki kontroli przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 13 czerwca 2023 r., do którego nie wniósł Pan zastrzeżeń. W związku z powyższym przedstawiam wystąpienie pokontrolne.

Działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie z uchybieniami.¹

Decyzją Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 października 2008 r., PS.1.JJ.9013-4/08 wydaną na czas nieokreślony Prezydent Miasta Szczecin uzyskał zgodę na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta” im. gen. Mieczysława Boruty-Spiechowicza przy ul. Kruczej 17 w Szczecinie. Dom przeznaczony jest na 241 miejsc.

Zgodnie z *Regulaminem Organizacyjnym Domu Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta” im. gen. Mieczysława Boruty-Spiechowicza przy ul. Kruczej 17 w Szczecinie* pracą Domu kieruje Dyrektor i reprezentuje go na zewnątrz.

W myśl § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej dom zobowiązany jest do świadczenia usług opiekuńczych, polegających na udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnacji i niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych.

¹ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

Podczas czynności kontrolnych analizie poddano dokumentację indywidualną 10 losowo wybranych mieszkańców Domu, wymagających wzmożonej opieki pielęgnacyjnej. Kontrola wykazała, że w zależności od stanu zdrowia mieszkańca Dom udziela pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i pielęgnacji, której zakres określony został w *Indywidualnych planach wsparcia mieszkańców*. W celu dokumentowania świadczonych na rzecz mieszkańców usług prowadzone są m.in. *Indywidualne karty pielęgnacji* oraz *Karty zmiany pozycji ciała*. Analizie poddano również wybiórczo *Zeszyty raportów opiekunów* dla poszczególnych Sekcji, które zawierają informacje o wykonanych czynnościach opiekuńczych.

W zakresie udzielania niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych ustalono, że jest ona realizowana głównie przez pracowników socjalnych. Na podstawie analizy *Indywidualnych planów wsparcia mieszkańców* oraz informacji sporządzonej przez pracowników socjalnych potwierdzono, że mieszkańcy otrzymują niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych.

Zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej *działania wynikające z indywidualnego planu wsparcia mieszkańca domu koordynuje pracownik domu, zwany dalej „pracownikiem pierwszego kontaktu”, wskazany przez mieszkańca domu, jeżeli wybór ten jest możliwy ze względu na jego stan zdrowia i organizację pracy domu*. Kontrola wykazała, że każdy z mieszkańców Domu posiada pracownika pierwszego kontaktu, który jest osobą podejmującą bezpośredni kontakt z mieszkańcem i reagującą na jego potrzeby, w tym również w zakresie załatwiania spraw osobistych. Stwierdzono, że pracownik ten bierze udział w spotkaniach Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego w celu opracowania *Indywidualnego planu wsparcia mieszkańca*.

Dodatkowo, w celu uzyskania opinii mieszkańców na temat organizacji usług opiekuńczych, zespół kontrolujący spotkał się z Radą Mieszkańców, która nie wniosła uwag do jakości świadczonych usług.

Ustalono również, że w okresie od 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia kontroli mieszkańcy Domu nie wnosili skarg i uwag w kontrolowanym zakresie.

Zgodnie z przyjętą w Domu *Procedurą wykonywania prac opiekuńczych w nocy* (Zarządzenie nr 15/2022 z dnia 25 listopada 2022 r.) grafiki pracy w sekcjach opiekuńczych powinny uwzględniać co najmniej 2 osobową obsadę opiekunów nocnych w każdej sekcji. W sytuacjach, gdy nie ma możliwości wskazania 2 opiekunów nocnych w każdej sekcji w danym dniu, należy w grafiku umieścić opiekuna wspierającego.

W oparciu o analizowane grafiki *Planowane dyżury nocne w okresie kwiecień-maj 2023* ustalono, że w Domu podjęte zostały działania zmierzające do zapewnienia wymaganej – zgodnie z ww. *Procedurą* – liczby opiekunów na zmianie nocnej. Dodatkowo w grafikach uwzględniony został 1 pracownik z Sekcji Pielęgniarsko-Opiekuńczej (opiekun wspierający). W sytuacji, gdy brak było możliwości wskazania 2 opiekunów nocnych w każdej sekcji, opiekun pozostający samodzielnie na dyżurze mógł skorzystać z pomocy opiekuna wspierającego.

Na podstawie grafiku *Wykonane dyżury nocne* ustalono, że w kwietniu 2023 r. faktyczna liczba opiekunów na poszczególnych sekcjach w niektórych dniach była jednak mniejsza niż planowana. Z przedstawionych podczas kontroli *Wyjaśnień dotyczących rozbieżności pomiędzy planem pracy w godzinach nocnych a wykonanymi przez pracowników/opiekunów* wynika, że obsada dwóch opiekunów nocnych jest zależna nie tylko od regulacji wewnętrznej, ale również od czynników niezależnych od pracodawcy np. nieplanowane absencje pracowników z tytułu urlopów na żądanie, krótkoterminowych zwolnień lekarskich czy opieki nad dzieckiem/członkiem rodziny. Niemniej jednak, w sytuacji

gdy na sekcji pozostaje 1 opiekun – w sytuacjach tego wymagających – pomocy udziela opiekun wspierający.

W treści wyjaśnień wskazano również, podejmowane są starania w celu pozyskania do pracy pracowników na umowę zlecenie, którzy w nagłych sytuacjach np. zwolnienie, urlop na żądanie pracownika ujętego w grafiku, zastąpią nieobecnego pracownika.

Dodatkowo poinformował Pan, że cyt: „(...) należy podkreślić, że wprowadzona procedura obowiązuje zaledwie od 4 miesięcy i na bieżąco staramy się rozwiązywać pojawiające się problemy, które nie byliśmy w stanie przewidzieć na etapie wprowadzania procedury”.

Podczas kontroli stwierdzono, że sytuacja braku na dyżurze wymaganej liczby opiekunów może skutkować nadmiernym obciążeniem tych pracowników, którzy faktycznie ten dyżur sprawują.

W związku z ustaleniami kontroli, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

zalecam

jako zalecenie zwykłe:

dalsze kontynuowanie działań, których celem będzie zapewnienie mieszkańcom opieki w porze nocnej, zgodnie z opracowaną w Domu *Procedurą wykonywania prac opiekuńczych w nocy*, w tym przyjęcie takiej organizacji pracy, która zapewni szybkie zastępstwo w przypadku nagłej nieobecności pracownika.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej jednostka kontrolowana, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, może zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji powyższego zalecenia w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

.....

- właściwy podpis na oryginale -

Do wiadomości:
Pan Piotr Krzystek
Prezydent Miasta Szczecin